

Čj.: USTR 1-8/2017

Praha, 21. září 2017

Počet listů: 4

Zápis z 8. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 18. 10. 2017, 16.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Lukáš Jelínek, Michal Uhl, Eduard Stehlík

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Jaroslava Rákosníková, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Zápis vyhotovila: Jana Lišková

Program jednání:

1. Schválení programu
2. Verifikace zápisu ze 7. jednání
3. Kontrola úkolů
4. Informace o postupu prací na rekonstrukci
5. Různé

Ad 1) Schválení programu

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 16.03 hod. 8. jednání Rady ÚSTR v roce 2017.

Z. Hazdra představil novou ředitelku OPD J. Rákosníkovou, která se jednání Rady ÚSTR zúčastnila poprvé.

J. Rákosníková popsala své dosavadní pracovní zkušenosti a předpoklady k výkonu funkce ředitelky OPD.

E. Benešová popřála J. Rákosníkové, aby se jí na novém pracovišti dařilo, a následně přečetla navržený program jednání.

Vzhledem k tomu, že nikdo z přítomných členů Rady Ústavu neměl k navrženému programu připomínky či návrhy k doplnění, dala E. Benešová o jeho znění hlasovat.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění.

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu ze 7. jednání

E. Benešová vyzvala členy Rady Ústavu k vyjádření připomínek k zápisu ze 7. jednání. Další připomínky nebyly vzneseny.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis ze 7. jednání Rady ÚSTR v roce 2017 v předloženém znění.

Hlasování: 5 pro, 1 se zdržel

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

> Předložit členům Rady ÚSTR přehled role Ústavu při osmičkových výročích

O. Matějka informoval přítomné, že ÚSTR chystá k výročím let 1938, 1948 a 1968 v roce 2018 celou řadu vzdělávacích seminářů pro veřejnost, které zmiňovaná výročí pokryjí. V únoru například proběhne jeden ze seminářů ve spolupráci s Akademií věd ČR. Na podzim 2018 se uskuteční rovněž didaktická konference na téma práce s jednotlivými výročími. Ačkoliv není v plánu připomínat přímo vznik ČSR, již letos uspořádal Ústav konferenci ke stoletému výročí založení organizace Čeka. Dne 8. 11. 2017 bude rovněž na piazzettě Národního divadla představena výstava z německé produkce ke sto letům komunismu, která toto hnutí představí v celosvětovém kontextu. ÚSTR se bude podílet i na konferenci ke sto letům ruské revoluce, kterou pořádá FF UK. Rok 1938 připomene Ústav například výstavou o nacistickém policejním aparátu na území okupovaných Sudet. Rovněž se hledají prostory pro výstavu k výročí roku 1968. Vpád vojsk Varšavské smlouvy připomene Ústav i ve spolupráci s USD Academie věd (panel na konferenci), Národní galerií (výstavní projekt) a Senátem PČR (menší výstava a seminář). Přípravuje se i výstava pro zahraniční publikum, která připomene mezinárodní protesty proti okupaci. Zvažuje se dále i speciální projekt pro sociální sítě. Ústav se zapojí rovněž do oslav ČRo. V roce 2018 se rovněž uskuteční dva společné projekty na půdorysu úspěšného koncertního projektu *Umělec a totalita* ve spolupráci s ČRo, Plzeňskou filharmonií a Fakultou umění a designu L. Sutnara ČZE k roku 1948 a 1938. S českou televizí Ústav připravuje dokumentární pořad o Lidových milicích, který bude veřejnosti prezentován k výročí února 1948. Závěrem O. Matějka vysvětlil, že počet plánovaných akcí stále narůstá, výhledově však bude nutno udělat „stop-stav“.

Z. Hazdra doplnil, že Ústav by měl být uveden jako jeden ze strategických partnerů ČRo pro připomínání osmičkových výročí.

L. Jelínek poděkoval za vyčerpávající přehled. Následně doporučil, aby do jednotlivých projektů byli v maximální možné míře vtaženi i zahraniční partneři, neboť český pohled na tyto události bývá často jednostranný.

O. Matějka sdělil, že s tvůrci jednotlivých aktivit o uchopení připomínání hojně přemýšlí. Je totiž nutné si uvědomit, že akcí k výročí bude hodně a povedou spíše k petrifikaci dosavadních výkladů. Tento trend se v přípravě konceptů akcí Ústav snaží zohledňovat – zejména pro výročí roku 1968 bylo hodně diskutováno, co z událostí připomínat. Nakonec bylo

rozhodnuto dát důraz na myšlenkový dopad hnutí a mezinárodní kontext, nikoliv pouze na události nejkritičtějšího týdne.

Z. Bárta tento postup kvitoval s povděkem.

Ad 4) Informace o postupu prací na rekonstrukci

Z. Hazdra připomněl, že začátkem srpna byla budova Ústavu v Siwecově ulici předána společnosti STRABAG. Koncem srpna započaly přípravné práce (odstranění klimatizačního systému, ověřování reálného stavu konstrukce a porovnání zjištění s předpoklady projektové dokumentace).

E. Benešová konstatovala, že Rada Ústavu požádá o sdělení vývoje i na každém příštím jednání.

Ad 5) Různé

Z. Hazdra představil nové publikace, které členové Rady Ústavu dostali k dispozici. Zdůraznil zejména, završení projektu edice dokumentů k Akci Sever a pozval přítomné na koncert v rámci projektu *Cesta*, na kterém budou uvedeny skladby zahraničních i českých autorů, kteří byli donuceni emigrovat.

Z. Bárta se otázal na stav vyřizování žádostí dle zákona č. 262/2011 Sb.

E. Stehlík informoval přítomné, že již cca 92% doručených žádostí je ze strany Ministerstva obrany vyřízeno. Pokud nedojde k nárůstu počtu žádostí např. za již zesnulé žadatele, měla by být agenda do konce příštího roku v podstatě dokončena.

E. Benešová se zeptala, jaká část neúspěšných žadatelů se odvolává k Etické komisi ČR.

E. Stehlík sdělil, že dle jeho informací se jedná o cca 10%.

L. Jelínek se otázal, zda se chystá další předávání Cen ÚSTR.

Z. Hazdra potvrdil a pozval přítomné na slavnostní předávání na půdě Senátu PČR dne 14. 11. 2017 od 18.00 hod.

M. Uhl se zeptal, v jakém stavu je příprava velkých slovníkových publikací.

O. Matějka sdělil, že *Biografický slovník StB* vyjde ještě letos. Prezentován bude 30. 10. 2017 od 17.00 hod. v kavárně Nakladatelství Academia. *Slovník vedoucích funkcionářů KSČ* vyjde pravděpodobně až v roce 2018. V současnosti byl poslán na druhou korekturu, vzhledem k rozsahu díla je ale pravděpodobné, že se ediční práce letos již nestihnou dokončit. Poslední z avizovaných svazků, *Popravení z politických důvodů*, byl již od počátku avizován až na rok 2018. Jedná se o soubor případových studií. V současné době autoři zapracovávají připomínky vzešlé z recenzního řízení.

S. Ptáčnicková informovala přítomné, že ABS spustil nový formát webových stránek. Ohlasy jsou zatím kladné. Průběžně dochází k doplňování e-badatelny. Naposledy byla přidána část sbírky svazků tajných spolupracovníků a 4. část fondu A2 – právní odbor sekretariátu Ministerstva vnitra.

E. Benešová se zeptala na stav schvalování rozpočtu na rok 2018.

J. Rákosníková sdělila, že za Ústav a Archiv je již vše hotovo, neboť byl odevzdán tzv. Kapitální sešit.

Z. Hazdra doplnil, že návrh rozpočtu byl schválen na vládní úrovni, nyní se čeká na zahájení schvalovacího procesu na půdě Poslanecké sněmovny PČR, které ale začne až po říjnových volbách.

Vzhledem k tomu, že již nikdo další neměl podnět do diskuze, ukončila E. Benešová v 16.49 hod. jednání.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat dne 13. 11. 2017 v 16.00 hod. v budově ÚSTR v Hadovka Office Park, Evropská 2590/33c.

Za správnost:

Jan Bureš

.....
Emilie Benešová
předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů